

Sygn. akt XII Ko 72/23

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

5 marca 2024 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie w XII Wydziale Karnym w składzie:

Przewodnicząca: SSO Katarzyna Stasiów

Protokolant: Paulina Powązką Płóciennik, Mateusz Jasik

przy udziale prokurator Jolanty Pydyniak

oraz Prezesa Sądu Okręgowego Warszawa Praga reprezentującego Skarb Państwa

po rozpoznaniu 13 grudnia 2023 r. i 5 marca 2024 r.

sprawy z wniosku **Ł. G.**

przeciwko Skarbowi Państwa

o odszkodowanie i zadośćuczynienie z tytułu niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania

na podstawie art. 552 § 4 k.p.k. i art. 554 § 4 k.p.k.

I. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz Ł. G. kwotę **77 000 (siedemdziesięciu siedmiu tysięcy) złotych** tytułem odszkodowania (22 000 złotych) i zadośćuczynienia za krzywdę (50 000 złotych) doznaną z tytułu niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania stosowanego w okresie od 24 października 2016 r. do 22 stycznia 2017 r. w sprawie zakończonej wyrokiem Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi Południe sygn. III K 739/17 zmienionym wyrokiem Sądu Okręgowego Warszawa-Praga sygn. VI Ka 593/19;

II. w pozostałym zakresie wniosek oddala;

III. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz Ł. G. kwotę 413,28 (czterystu trzynastu złotych i 28 groszy) – w tym VAT - tytułem zwrotu kosztów ustanowienia pełnomocnika w sprawie;

IV. kosztami sądowymi obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE		
Formularz UWO	Sygnatura akt	XII Ko 72/23
WNIOSKODAWCA		
Ł. G.		
ZWIĘZŁE PRZEDSTAWIENIE ZGŁOSZONEGO ŻĄDANIA		

1.	Odszkodowanie (kwota główna)	Odsetki
	63 250 złotych	nie
2.	Zadośćuczynienie (kwota główna)	Odsetki
	50 000 złotych	nie
3.	Inne	

Ustalenie faktów			
Fakty uznane za udowodnione			
Lp.	Fakt	Dowód	Numer karty
1.	Ł. G. był tymczasowo aresztowany w okresie od 24 października 2016 r. godz. 20.00 do 22 stycznia 2017 r. Zarzucono mu czyn z art. 198 k.k. oraz czyn z art. 58 ust. 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.	protokół zatrzymania, postanowienie o tymczasowym aresztowaniu	k. 57, 58-60
2.	Wyrokiem Sądu Rejonowego dla Warszawy Praga Południe z 15 stycznia 2019 r. Ł. G. został skazany za czyn z art. 198 k.k. i uniewinniony od zarzutu z art. 58 ust. 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.	WYROK	k. 61
3.	Wyrokiem Sądu Okręgowego Warszawa-Praga z 13 marca 2023 r. Ł. G. został ponadto	WYROK	k. 62

	uniewinniony od zarzutu z art. 198 k.k.		
4.	6 czerwca 2023 r. wpłynął wniosek pełnomocnika Ł. G. o zadośćuczynienie i odszkodowanie za niewątpliwie niesłuszne tymczasowe aresztowanie.	wniosek	k. 4-6
5.	<p>W chwili zatrzymania wnioskodawca był nagle wyciągnięty z domu z użyciem brutalnej siły. Policjanci na niego krzyczeli i go zastraszali. W czasie pobytu w areszcie śledczym był bardzo źle traktowany przez współosadzonych z uwagi na zarzut wykorzystania seksualnego. Stosowano wobec niego przemoc fizyczną i groźby m.in. zgwałcenia, wyzywano od pedofili i zбочeńców, kazano spożywać posiłki w toalecie, prać cudzą bieliznę i skarpetki. Ze strachu nie przespał wielu nocy. Nie wychodził na spacerzy z obawy przed współosadzonymi.</p> <p>Wielu osadzonych pochodziło z O. – jego miasta rodzinnego, co zepsuło mu opinię. Spowodowało również napiętnowanie społeczne jego matki.</p> <p>W wyniku aresztowania pogorszył się stan zdrowia wnioskodawcy – miał stany depresyjne, schudł 40 kilogramów, nasilały się jego problemy z oddychaniem</p>	zeznania Ł. G.-go	k. 50 i 50v

	spowodowane operacją onkologiczną, która miała miejsce przed osadzeniem. Stracił 90% znajomych i bliskich.		
6.	<p>Przed osadzeniem wnioskodawca pracował jako terapeuta zajęciowy w (...) Szpitalu (...) w W.. Zarabiał (...) złotych brutto miesięcznie. Ostatnią umowę o pracę miał zawartą na czas określony do 5 października 2018 roku. Kiedy po uzyskaniu prawomocnego uniewinnienia rozważał powrót do tej pracy, sposób przyjęcia jego propozycji przez pracodawcę spowodował rezygnację z tego pomysłu.</p> <p>Przez pięć miesięcy po opuszczeniu aresztu wnioskodawca nie pracował, następnie zaczął wykonywać prace dorywcze. Nie powrócił do wykonywania wyuczonego zawodu, gdyż musiałby posłużyć się ostatnim świadectwem pracy, z którego wynikał fakt rozwiązania stosunku pracy z powodu tymczasowego aresztowania, czego wnioskodawca się wstydził.</p>	zeznania Ł. G.-go, dokumentacja zatrudnienia	k. 50-51, 72, 8-12
Fakty uznane za nieudowodnione			
Lp.	Fakt	Dowód	Numer karty

ocena DOWODÓW		
Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu
1.,2.,3.	dokumenty, które stały się ujawnione bez odczytywania	Sąd nie neguje prawdziwości dokumentów. Są to dokumenty oficjalne, urzędowe, niekwestionowane przez żadną ze stron.
4.	zeznania wnioskodawcy	Sąd uznał za wiarygodne zeznania wnioskodawcy. Są one spójne, logiczne. Korespondują z dokumentacją dotyczącą zatrudnienia.
Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 3.1 albo 3.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu
	-	-
PODSTAWA PRAWNA		
Odszkodowanie		
5.1.	Kwota główna	Odsetki
5.1.1	art. 552 § 4 k.p.k.	nie
Zwięźle o powodach podstawy prawnej		

Zadośćuczynienie		
5.2.	Kwota główna	Odsetki
5.2.1	art. 552 § 4 k.p.k.	nie
Zwięźle o powodach podstawy prawnej		
<p>Zgodnie z art. 552 § 4 k.p.k. odszkodowanie i zadośćuczynienie przysługuje w wypadku niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania. Aby możliwe było zatem przyznanie osobie aresztowanej w toku prowadzonego postępowania karnego odszkodowania i zadośćuczynienia, należy ustalić, czy aresztowanie miało charakter niewątpliwie niesłuszny, a także czy z uwagi na takie aresztowanie wnioskodawca poniósł szkodę lub doznał krzywdy. Zdaniem sądu w niniejszej sprawie obie te przesłanki zostały spełnione.</p> <p>Wobec treści prawomocnych wyroków uniewinniających Ł. G. od obu zarzucanych mu czynów tymczasowe aresztowanie było niewątpliwie niesłuszne w rozumieniu art. 552 § 4 k.p.k. Pozbawienie wolności w takiej sytuacji powoduje krzywdę. Wnioskodawca doznał też szkody w postaci różnicy majątkowej pomiędzy sytuacją zaistniałą a sytuacją, kiedy nie zostałby pozbawiony wolności.</p>		
Inne		
5.3.		

Zwięźle o powodach podstawy prawnej		
ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU W PRZEDMIOCIE ŻĄDANIA		
Zwięźle o powodach rozstrzygnięcia		
Odszkodowanie		
6.1.	Kwota główna 22 000 złotych	Odsetki nie
Zadośćuczynienie		
6.2.	Kwota główna 50 000 złotych	Odsetki nie
<p>Wnioskodawca wyliczył kwotę odszkodowania, uwzględniając sumę niezyskanych wynagrodzeń aż do końca obowiązywania ostatniej umowy o pracę, czyli do 5 października 2018 r. Takie rozumienie szkody wywołanej trzymiesięcznym aresztowaniem nie może się spotkać z akceptacją sądu, zwłaszcza, że w szóstym miesiącu po opuszczeniu aresztu Ł. G. podjął na nowo pracę. Konieczność wykonywania innej pracy niż przed osadzeniem i brak możliwości wykazania przed prawomocnym zakończeniem procesu, że tymczasowe aresztowanie wynikające ze świadectwa pracy było niesłuszne, to konsekwencje procesu karnego, które mogą być dochodzone przed sądem cywilnym, ale nie w toku niniejszego postępowania, które dotyczy wyłącznie skutków stosowania aresztu.</p> <p>Sąd zasądził na rzecz wnioskodawcy równowartość 8 wynagrodzeń, czyli uwzględnił rzeczywisty okres</p>		

nieświadczenia pracy. Zdaniem sądu - niepodjęcie przez Ł. G. zatrudnienia przez 5 miesięcy po zwolnieniu było uzasadnione psychicznymi i fizycznymi konsekwencjami osadzenia.

Zadośćuczynienie powinno być proporcjonalne do rodzaju naruszenia prawa oraz stopnia dolegliwości dla wnioskodawcy. Oznacza to, że jego wysokość powinna stanowić rzeczywistą ekonomiczną wartość, a nie tylko symboliczną kompensację wyrządzonej krzywdy. Z drugiej jednak strony nie może być źródłem bezpodstawnego wzbogacenia się.

Sąd uwzględnił brutalność zatrzymania wnioskodawcy, czas trwania pozbawienia wolności, warunki w areszcie – przede wszystkim fakt znęcania się współosadzonych nad Ł. G., czemu służby państwowe nie zapobiegły. Wnioskodawca przez cały czas aresztowania nie wiedział, co go spotka - czy nie zostanie niesłusznie skazany, kiedy odzyska wolność. Uwzględniono stres Ł. G. związany z jego sytuacją oraz martwieniem się o matkę. Zasądzone na rzecz wnioskodawcy zadośćuczynienie - w ocenie sądu - jest współmierne do stopnia doznanych cierpień i rekompensuje w stopniu należyтым doznaną krzywdę.

Sąd na skutek oczywistej omyłki rachunkowej - sprostowanej postanowieniem wydanym w dniu wyroku - wskazał błędną kwotę łączną – 77 000 złotych zamiast prawidłowej – 72 000 złotych.

Inne

Inne ROZSTRZYGNIECIA Zawarte w WYROKU		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
III.	Zasądzono na rzecz Ł. G. wynagrodzenie dla pełnomocnika zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości.	

Koszty procesu		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
IV.	Orzekając o kosztach postępowania, sąd miał na uwadze, iż stosownie do art. 554 § 4 k.p.k. koszty postępowania w sprawach o odszkodowanie za niesłuszne tymczasowe aresztowanie lub zatrzymanie ponosi Skarb Państwa.	

PODPIS